

052

VEGA KOMMUNE

FISKERIDIREKTORATET
BIBLIOTEKET

- 3 DES. 1996

ÅRSMELDING

1995

FISKERIRRETTLEREN I VEGA

TELEFON 75035841

FAKS 75035188

2435/6 3829

Årsmelding 1995

INNHOLDSFORTEGNELSE.

KAPITEL 1. KORT OM ØYKOMMUNEN VEGA	2
FISKERIDATA.	2
KAPITEL 2. SAMMENDRAG.	2
KAPITEL 3. SYSSELSETTINGEN I FISKERINÆRINGEN.	3
3.1. Fiskerimantallet.	3
TABELL 2. Utviklingen på blad B.	4
TABELL 3 Sysselsettingen i foredlingsindustrien.	4
TABELL 4 Sysselsettingen i oppdrettsnæringen.	4
Virksomhet som er avledet av fiskerinæringen.	5
KAPITEL 4. FISKEFLÅTEN.	5
TABELL 5. Merkerregisterdata 1994 og 1995 Antall fartøy. Tilgang og avgang.	5
Avgang:	5
Tilgang:	5
TABELL 6. Fiskefartøy etter byggeår.	6
Konsesjonsbildet for kommunen.	6
KAPITEL 5. FOREDLINGSLEDDET.	6
5.1. Fiskebedriftene.	6
KAPITEL 7. RÅSTOFFSITUASJONEN/ILANDFØRT KVANTUM/VERDI.	7
TABELL 5. Ilandført bunnfisk i kommunen. (Tonn rund vekt)	7
Tabell 8 Ilandført pelagisk fisk i kommunen (Tonn rund vekt. Verdi i 1000 kr.	8
TABELL 9	8
Vega flåtens leveringer hjemme. (Tonn i rund vekt. Verdi i 1000 kr.)	8
TABELL 10	8
Fremmed flåtens levering Vega (Tonn i rund vekt. Verdi i 1000 kr.)	8
TABELL 11	9
Vega flåtens leveringer borte. (Tonn i rund vekt. Verdi i 1000 kr.)	9
KAPITEL 7. FISKEOPPDRETT.	9
7.1. Oppdrettskonsesjoner.	9
7.2. Skjelltillatelser.	9

KAPITEL 1. KORT OM ØYKOMMUNEN VEGA

Størrelse: ca. 2000 m². 6500 grasbevokste øyer.
165 km² landareal.

Folketall: pr.01.01.96 1444, en nedgang på 37 fra året før.

Kommunesenter: Gladstad

Viktigste næringsveier: Jordbruk, fiske, offentlig administrasjon,
handel/service.

FISKERIDATA.

- 98 fiskere, herav 72 på blad B
- ca. 50 helårsdrevne fartøyer, herav 14 over 10 meter
- 1 fiskeforedlingsanlegg
- 1 mottaksstasjon
- 1 oppdrettsanlegg for laks
- 4 tillatelser for skjell dyrking.

KAPITEL 2. SAMMENDRAG.

- Vega er en omflødd kystkommune på sør-Helgeland der folketallet går jevnt og trutt nedover.
- Antall fiskere på blad B går nedover og gjennomsnittsalder er for høy.
- Antall aktive fiskefartøy er stabilt, når det gjelder fartøy mellom 10 - 15 meter kan en spore en økende tendens.
- Av fiskeforedlingsbedrifter har vi en bedrift som måtte innstille driften i juni 1995. Det er meget viktig at en får i gang kjøp av fisk igjen i kommunen. En fortsatt situasjon uten kjøp vil gjøre ubotelig skade på næringa.
- Mottatt råstoff i kommunen er i en positiv utvikling. Kvantumet i 1995 er bare for halve året. Torsk fisket har begynt å normalisere seg etter reguleringene som ble innført i 1990. (Fartøykvoten)
- Utviklingen i oppdrettsnæringen i de senere år har vært negativ. Det er bare en konsesjon igjen i kommunen.
- Det er fortsatt optimisme blant utøverne i næringen.

KAPITEL 3. SYSSELSETTINGEN I FISKERINÆRINGEN.

3.1. Fiskerimantallet.

Nedenstående tabell er satt opp i samsvar med den offisielle fiskerimantallsliste.

TABELL 1. Fiskere fordelt etter aldersgrupper.										
År	Blad innd.	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	over 70	Total ant.	Gj.sn. alder
1995	A		1	1	1	3	5	15	26	66,4
	B	2	10	11	17	18	14		72	46,1
1994	A		1	2		3	5	14	25	65,7
	B	2	11	8	19	17	15	3	75	47,1
1993	A		1	1		3	6	14	25	66,7
	B	1	15	11	21	15	20		83	45,6
1992	A		1	1		3	8	12	25	65,7
	B		16	14	17	17	17		81	46,3
1991	A		1	2		6	10	26	45	69,9
	B		17	11	19	17	17	2	83	46,0
1990	A	1	1	2		4	12	28	48	69,2
	B	1	17	10	17	20	13	2	80	45,1
1989	A		1	3		3	11	30	48	70,0
	B	3	18	19	17	17	11	1	86	43,4
1988	A	1	2		2	5	9	35	54	68,9
	B	4	19	16	14	19	12		84	42,0
1987	A	1	2	1	1	3	14	35	57	68,5
	B	3	20	17	18	20	9		87	41,5
1986	A	1	1	1	2	3	12	34	54	67,8
	B	6	21	20	20	17	12		96	40,0
1985	A		1	1	2	4	15	30	53	67,8
	B	11	21	19	21	15	14		101	39,7

Siste 10 år har gjennomsnittsalderen på fiskerne i Vega økt med ca. 6 år.

En vesentlig årsak til nedgangen i antall fiskere de to siste år kan nok tilskrives koblingen mellom mantallet og Pensjonstrygden for fiskere.

Gjennomsnittsalderen gikk ned med et år fra 94 til 95, men den er fortsatt for høy.

Det er klart at det er dårlig med rekruttering.

Den dårlige rekrutteringen har tydelig sammenheng med flåtestrukturen vi har i kommunen og reguleringene vi har hatt de senere år. (Reg. på torsk)

For å få fart i rekrutteringen trenger vi en økning i antall større fartøyer. Til det trenger vi «skipperemner».

TABELL 2. Utviklingen på blad B.

År	Ant.fiskere	Gj.snittald.
1982	90	41,0
1983	99	39,2
1984	99	40,1
1985	101	39,7
1986	96	40,0
1987	86	41,5
1988	84	42,0
1989	86	43,4
1990	80	45,1
1991	83	46,0
1992	81	46,3
1993	83	45,6
1994	75	47,1
1995	72	46,1

Merknader: For årene 1990 og 1991 er det på blad B tatt med aktive fiskere over 70 år. Disse er tidligere (senere) konsekvent overført på blad A. (Ved overgang til full alderspensjon)

TABELL 3 Sysselsettingen i foredlingsindustrien.

Sysselsatte i 1986:)	11 personer.
Sysselsatte i 1987:.	10,5 personer.
Sysselsatte i 1988:	10 personer.
Sysselsatte i 1989	9 personer.
Sysselsatte i 1990:	5 personer.
Sysselsatte i 1991	6,5 personer.
Sysselsatte i 1992:	8,5 personer.
Sysselsatte i 1993:	11,5 personer.
Sysselsatte i 1994:	9,5 personer.
Sysselsatte i 1995	9,5 personer.

Kilde: Innhentet data:

Sysselsetningen i 1995 gjelder bare halve året. Vega Fiskeindustri innstilte driften i juni 1995.

TABELL 4 Sysselsettingen i oppdrettsnæringen

Sysselsatte i 1986	3 personer
Sysselsatte i 1987	5 personer
Sysselsatte i 1988	6 personer
Sysselsatte i 1989	8 personer
Sysselsatte i 1990	13 personer
Sysselsatte i 1991	5 personer
Sysselsatte i 1992	1,5 personer
Sysselsatte i 1993	2,7 personer
Syssefsatte i 1994	2,5 personer
Sysselsatte i 1995	2,2 personer

De to oppdrettsanleggene vi hadde ble avvirket i 1991 og dermed også lakseslaktingen som Vega Fiskeindustri AS etablerte.

Et oppdrettsanlegg er reetablert i 1992. Dette er dramatisk for sysselsettingen i kommunen.

Virksomhet som er avledet av fiskerinæringen.

Innen kommunen har vi en slipp- og mek.verksted. Slippen tar opp fartøyer inntil 10 m. Det er ca. 3 sysselsatt. Foruten arbeid for fiskerne og bedriftene, har de også bilverksted og reparasjon av traktorer og jordbruksredskaper.

KAPITEL 4. FISKEFLÅTEN.

Lengde i m.	Status pr. 01.01.94	Avgang	Tilgang	Status pr. 31.12.95.
0,0 - 4,9	3	1	1	3
5,0 - 9,9	79	18	9	70
10,0 - 14,9	11	2	4	13
15,0 - 19,9	1			1
20,0 - 29,9	0			
Over 30 m.	0			
Totalt	94	21	14	87

Kilde: Fiskeridirektoratets merkeregisterdata.

Kommentar til tabellene:

Tallene er noe justert i forhold til statistikken fra Fiskeridirektoratet.

Avgang:

Det er en avgang på 9 fartøy over 7 m . 5 skyldes utskiftning, 3 er flyttet ut av kommunen og et fartøy er slettet av andre årsaker.

Tilgang:

Det er en tilgang på 14 fartøy. 5 av fartøyene er utskifting til større fartøy. 2 er registrering av brukt fartøy.

Resten av tilgangen er fartøy under 7 m.

Bare ca 52 % av fartøyene i gruppen 5.0 - 9.9 m kan sies å være aktive. Med aktiv mener en at eier og driver har fiske som ene- eller hovedinntekt.

I kommentaren til fiskerimantallet slo en fast at nedgangen der hadde tydelig sammenheng med flåtestrukturen. Som en ser har vi bare 14 fartøy over 10 m, og når vi beveger oss på 15 m og over har vi bare 1 fartøy igjen. Resultatet av dette er at vi har få muligheter for ungdom som vil prøve seg i fiske. De få plassene som vi har på fartøy over 10 m er stort sett bemannet med faste folk. Fartøyene under 10 er stort sett enmannsjarker. Dette er alvorlig. Skal vi ha muligheter å opprettholde fiskerinæringen i Vega kommune må vi få til en bedre rekruttering til yrket.

Men utviklingen i 1994 og -95 går i riktig retning i og med at det er en økning på 2 fartøy over 10 m.

Lengde i m.	Byggeår							Sum
	<-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-89	90-95	
0,0 - 4,9				1	1	1		3
5,0 - 9,9	1	1	5	8	24	27	4	70
10,0 - 14,9	3	2			3	5		13
15,0 - 19,9				1				1
20,0 - 29,9								
Over 30 m.								
Totalt	4	3	5	10	28	33	4	87

Kommentar til tabell 4:

Gjennomsnittsalderen på fartøyene i merkeregistret er i 1995 21 år. Men det er ikke registrert nybygg i registret siden 1991.

Gjennomsnittsalderen på fartøyene over 8,5m (Den mest aktive delen) er 22 år.

Gjennomsnittsalderen på fartøyene over 10 m er 30 år. 5 av fartøyene er bygd før 1950, dem er registrert i Vega etter 1989. Det skyldes i hovedsak ressursituasjonen vi er oppe i. **HER TRENGS UTSKIFTNING.**

Konsesjonsbildet for kommunen.

Etter at vi mistet de 10 konsesjoner for drivgarn etter laks, har vi ingen konsesjoner i drift i kommunen.

KAPITEL 5. FOREDLINGSLEDDET.

5.1. Fiskebedriftene.

Vi har en produksjonsbedrift i kommunen som er lokalisert til Kirkøy, og en mottaksstasjon i Ylvingen.

Produksjonsbedriften på Kirkøy måtte innstille driften i juni 1995. Den er ennå ikke kommet i gang.

KAPITEL 7. RÅSTOFFSITUASJONEN/ILANDFØRT KVANTUM/VERDI.

TABELL 5. Ilandført bunnfisk i kommunen. (Tonn rund vekt)								
År	Torsk	Sei	Hyse	Lange/ Brosme	Uer	Annet	Total	Verdi
1995	557	211	47	21	28	10	874	5891
1994	600	207	68	75	100	81	1131	6876
1993	536	213	69	94	93	211	1216	6502
1992	404	191	31	134	66	153	979	5906
1991	228	157	20	72	29	296	802	4180
1990	181	63	16	96	44	210	610	3741
1989	271	40	25	155	54	28	573	3221
1988	439	124	37	137	74	23	834	4647
1987	357	105	17	105	64	23	671	3913
1986	590	90	35	92	67	36	910	4476
1985	581	90	26	239	65	18	1.019	4441
1984	760	77	33	188	112	19	1.189	4498

Annen fisk er i 1990 for det meste pigghå, 208 tonn.

Annen fisk er i 1991 for det meste pigghå, 294 tonn.

Annen fisk er i 1992 for det meste pigghå, 149 tonn.

Annen fisk er i 1993 for det meste pigghå, 204 tonn.

Kilde: Fiskeridirektoratet

Kommentar til tabell 5:

Tabell 5 er noe mangelfull grunnet manglende statistikk fra Fiskeridirektoratet.

Det er positiv utvikling av kvantumet de siste år.

En må faktisk tilbake til 1980 (1218 tonn) for å finne et tilsvarende stort kvantum.

Økningen i torskekvanter er positivt.

Men fortsatt ligger vi lavt og torskereguleringene må ta en stor del av skylden for det.

Men en kan ikke unngå å se at den økologiske katastrofen en har gjort seg gjeldende. Det er klart at når tareskogen er borte igjen er en ørken er det innlysende at det ikke er liv i havet. Når det i tillegg er oversvømmet med kråkeboller og havert som umuliggjør at økobalansen opprettes. Det blir faktisk bare verre. En god del fiskere la om til mer fiske etter brosmelange uten at det er blitt noe suksess. Fisket er overspekulert og det hevdes at ressursen er sterkt nedfisket.

Dette skyldes intensiv drift, men hovedårsaken er at store autolinefartøy de siste vintrene/vårene har fart over det botnet som kystflåten tradisjonelt har innen sin rekkevidde.

En del av de største fartøyene har lagt om til fiske etter pigghå og har hatt et brukbart utbytte, men de siste årene er det en betydelig tilbakegang.

TABELL 8 Ilandført pelagisk fisk i kommunen (Tonn rund vekt. Verdi i 1000 kr.)

År	Feitsild	Vintersild	Annet	Total	Verd
1995	0				0
1994	168				135
1993	12			12	20
1992	0			0	0
1991	29			29	63
1990	2			2	4
1989	37	2		39	73
1988	154			154	274
1987	11			11	18
1986	113			113	194
1985	121			121	237
1984	183			183	370

Kilde: Fiskeridirektoratet.
 Kommentar til tabellen:
 Tallene er noe justert i forhold til oppgave fra kjøpere
 Sild levert kjøpefartøy er registret ilandført i kommunen.
 Mottak av sild er varierende fra år til år.

TABELL 9 Vega flåtens leveringer hjemme. (Tonn i rund vekt. Verdi i 1000 kr.)

År	Torskeartet bunnfisk	Pelagisk fisk	Skalldyr	Annet	Totalt	Verdi
1995	506			27	533	4.561
1994	795			148	943	5.538

TABELL 10 Fremmed flåtens levering Vega (Tonn i rund vekt. Verdi i 1000 kr.)

År	Torskeartet bunnfisk	Pelagisk fisk	Skalldyr	Annet	Totalt	Verdi
1995	369			7	376	2.332
1994	174	168		12	354	1.338

TABELL 11 Vega flåtens leveringer borte. (Tonn i rund vekt. Verdi i 1000 kr.)						
År	Torskeartet bunnfisk	Pelagisk fisk	Skalldyr	Annet	Totalt	Verdi
1995	1.046	778		102	1.926	8.272
1994	989	822		33	1.844	7.640
1993	1.714	286		366	2.366	12.614
1990	838	101	42	313	1.294	8.624
1989	1.120	120	50	179	1.469	7.421
1988	1.029	442	33	96	1.600	7.190
1987	1.172	224	39	129	1.564	9.251
1986	1.249	267	74	108	1.698	8.543
1985	1.563	881	293	93	2.830	9.536
1984	1.829	1.190	282	124	3.425	10.919

KAPITEL 7. FISKEOPPDRETT.

7.1. Oppdrettskonsesjoner.

Vega kommune har 1 matfiskanlegg for laks/ørret. Konsesjonsvolum er 12.000 m³.
En konsesjon ble overført til Bindal i 1993.

7.2. Skjelltillatelser.

Etter opprydding i registret er det 4 skjelltillatelser i Vega kommune. Disse må sies er i drift PR. i dag. Det stilles forventninger til enkelte av anleggene. For de fleste er aktiviteten lav.

Vega november 1996

Jan Naustvik
fiskerirettleder